

Asia: VN/26458/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle mikroliikkumista koskevaksi lainsäädännöksi

Esityksen tavoitteet

Huomiot esityksen tavoitteista

Lapsiasiavaltuutettu pitää myönteisenä, että liikenneturvallisuutta pyritään parantamaan lainsäädännön keinoin. Lisäksi esityksessä on huomioitu lasten erityinen asema liikenteessä ja mikroliikkumisen lapsille aiheuttamat riskit, joihin tulee lainsäädännön keinoin puuttua (s. 20, 63).

Tutkimustiedon valossa lapsiasiavaltuutettu pitää kuitenkin valitettavana, ettei valmistelussa ole arvioitu mahdollisuuksia säätää mikroliikkumisen ikärajoista lain tasolla. Esitysluonnoksessa viitataan tutkimustuloksiin, joissa on havaittu, että sähköpotkulautoja käyttävistä liikennesääntöjen vastainen kuljettaminen korostuu alaikäisillä (s. 19). Esitysluonnoksessa tuodaan niin ikään esiin muissa Euroopan maissa käytössä olevaa ikärajasäätelyä (s. 52-55).

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin julkaisemien tietojen mukaan seurantajaksolla 1.8.2019-31.7.2024 HUSin sairaaloissa on hoidettu yhteensä 604 sähköpotkulautaanonnettomuuksissa ollutta lasta ja nuorta, iältään keskimäärin 12-13 -vuotiaita.(1) HUSin seurannasta käy edelleen ilmi, että erityisesti vakavien vammojen määrä on kasvanut kuluvana vuonna, vaikkakin vammautuneiden kokonaismäärä on ollut laskussa. Sekä Liikenneturva että European Traffic Safety Council ovat puoltaneet ikärajan asettamista sähköpotkulautailuun ja muuhun vastaavaan liikkumiseen vedoten muun muassa siihen, että sähköpotkulaudalla ajaminen edellyttää mopoiluun verrattavissa olevaa osaamista liikenteessä.(2) Johns Hopkins International Injury Research Unitin ja UNICEFIN koostamassa tarkastelussa on arvioitu erilaisten lasten liikenneturvallisuuteen tähtäävien toimien tehokkuutta näytön perusteella. Tarkastelussa on tunnistettu, että esimerkiksi perinteisten potkulautojen, pyörien ynnä muiden kaksipyöräisten moottorisointi on aiheuttanut uusia haasteita lasten liikenneturvallisuudelle korkean tulotason maissa, ja että nousevia ilmiöitä tulee seurata mahdollisen sääntelytarpeen tunnistamiseksi.(3) Ikärajoitukset moottorikäyttöisille ajoneuvoille on tarkastelussa todettu tehokkaaksi keinoksi vähentämään henkilövahinkoja. Tarkastelussa on pidetty todennäköisenä, että sama pätee myös esimerkiksi mönkijöihin ja muihin maastossa käytettäviin ajoneuvoihin.(4)

Lapsiasiavaltuutettu katsoo seuranta- ja tutkimustulosten puhuvan sen puolesta, että ikärajoista säätämistä tarkastellaan jatkovalmistelussa. Myös YK:n lapsen oikeuksien komitea on tunnistanut tieliikenteen aiheuttamat riskit nuorille.(5) Komitea on katsonut, että sopimusvaltioiden on ryhdyttävä kaikkiin tarpeellisiin oikeudellisiin, hallinnollisiin ja muihin toimiin nuorten terveyttä ja kehitystä koskevan oikeuden toteuttamiseksi muun muassa suojelemalla nuoria liikenneonnettomuuksista aiheutuvilta loukkaantumisilta.(6)

(1) Ks. HUS mediatiedote, 30.9.2024: ”Alle 16-vuotiaiden vakavat sähköpotkulautavammat lisääntyneet”.

(2) Ks. Liikenneturvan kannanotto, 23.10.2024: ”Sähköpotkulauta ei ole lasten ajoneuvo – kuljettajan ikärajaksi 15 vuotta” sekä European Transport Safety Council: Recommendations on Safety of E-scooters (2023), s. 32-33.

(3) Joanne Adrienne Vincenten, Natalie Draisin & Mathilde Sengoelge: Technical Guidance for Child and Adolescent Road Safety, UNICEF 2022, s. 28.

(4) Ibid., s. 42.

(5) Ks. esim: YK:n lapsen oikeuksien komitean yleiskommentti nro 20 (2016) lapsen oikeuksien täytäntöönpanosta nuoruusiässä (CRC/C/GC/20), kohdat 13 ja 65 ja YK:n lapsen oikeuksien komitean yleiskommentti nro 15 (2013) lapsen oikeudesta nauttia parhaasta mahdollisesta terveydentilasta (CRC/C/GC/15), kohta 63.

(6) YK:n lapsen oikeuksien komitean yleiskommentti nro 4 (2003) nuorten terveydestä ja kehityksestä lapsen oikeuksien yleissopimuksen yhteydessä (CRC/GC/2003/4), kohta 39.

Esityksen vaikutukset

Huomiot esityksen vaikutusten arviointia koskevasta luvusta 4.2

-

Mikroliikennelupa

Huomiot mikroliikennelupaa koskevista ehdotuksista

-

Promilleraja

Huomiot kevyiden sähköajoneuvojen ja moottorilla varustettujen polkupyörien kuljettamisen promillerajaa koskevista ehdotuksista

-

Liikennevalvonta

Huomiot liikennevalvontaa koskevista ehdotuksista

-

Liikenteenohjauslaitteet

Huomiot uusia liikenteenohjauslaitteita (liikennemerkki ja tiemerkinä) koskevista ehdotuksista

-

Ajoneuvolain soveltamisala

Huomiot ajoneuvolain soveltamisalan muuttamista koskevasta ehdotuksesta

-

Muita huomioita esitysluonnoksesta

Huomiot muista mahdollisista asioista

-

Voit jättää kommentit lausuntoon myös liitteenä

[LAPS_lausunto_LVM_mikroliikkuminen_25102024.pdf](#)

Vahtera Sonja
Lapsiasiavaltuutetun toimisto